

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 IŽ 023826 16 IŽ
Sarajevo, 02.12.2016. godine

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u apelacionom vijeću sastavljenom od sudija dr Branka Moraita, predsjednika vijeća, Mirsade Džindo i Zvezdane Antonović članova vijeća, odlučujući o žalbi Političkog subjekta „Za bolji Stolac“ (Koalicija SDA i SBB- Fahrudin Radončić za izbornu jedinicu 176A – Stolac, ovlaštenu predstavnik koalicije „Za bolji Stolac“ – Zukić Amir u potpisu žalbe, izjavljenoj protiv Odluke Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, broj: 05-1-07-5-1128/16 od 24.11.2016. godine, u postupku kršenja člana 7.4 stav (1) tačka 5. i člana 7.3. stav 1. tačka 7. Izbornog zakona BiH od strane Salmira Kaplana, kandidata političkog subjekta „Za bolji Stolac“ i političkog subjekta „Za bolji Stolac“, u pravnoj stvari uklanjanja kandidata sa liste i izricanja novčanih kazni, u nejavnoj sjednici održanoj dana 02.12.2016. godine, donio je

R J E Š E N J E

Žalba, Političkog subjekta „Za bolji Stolac“ (Koalicija SDA i SBB- Fahrudin Radončić za izbornu jedinicu 176A – Stolac, se uvažava, poništava se odluka Centralne izborne komisije broj: 05-1-07-5-1128/16 od 24.11.2016. godine i predmet vraća Centranjoj izbornoj komisiji BiH na ponovni postupak i donošenja odluke.

O b r a z l o ž e n j e

Odlukom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, broj i datum navedeni u uvodu, i to stavom 1., utvrđeno je da su Salmir Kaplan, kandidat političkog subjekta „Za bolji Stolac“ na lokalnim izborima 2016. godine za načelnika Općine Stolac i politički subjekt „Za bolji Stolac“, odgovorni za povredu odredbe člana 7.4. stav (1) tačka 5. i člana 7.3. stav (1) tačka 7) Izbornog zakona BiH, pa im se u skladu sa članom 6.7. stav (1) tačka 1) i 2) i članom 19.9. stav (1) tačka p) i j) i stav (4) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, izriče sankcija:

- a) Uklanja se ime Salmira Kaplana sa kandidatske liste političkog subjekta „Za bolji Stolac“ na Lokalnim izborima 2016. Godine za načelnika Općine Stolac i izriče mu se novčana kazna u iznosu od 5.000,00 KM i
- b) Političkom subjektu „Za bolji Stolac“, novčana kazna u iznosu od po 5.000,00 KM članicama koalicije SDA-Stranka demokratske akcije i Savez za bolju budućnost BiH – Fahrudin Radončić.

Stavom 2., navedene odluke, određeno je da će se novčana kazna iz stava 1. uplatiti u roku od 8 dana od dana pravosnažnosti.

Protiv navedene odluke žalbu je izjavio Politički subjekt „Za bolji Stolac“ (Koalicija SDA i SBB- Fahrudin Radončić za izbornu jedinicu 176A – Stolac, te je predložio da se ista uvaži, poništi ožalbeno odluka i predmet vrati Centralnoj izbornoj komisiji BiH na ponovni postupak i donošenje odluke te naloži Centralnoj izbornoj komisiji BiH (u daljem tekstu: CIK BiH), da otkloni sve nepravilnosti kojima je povriđeno žaliteljevo izborno pravo, posebno da poništi odluku kojom je Salmir Kaplan, kandidat političkog subjekta za bolji Stolac proglašen odgovornim za povrede izbornog zakona navedene u dispozitivu rješenja. U obrazloženju žalbe se navodi da je pobijana odluka protivna domaćem zakonodavstvu i Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima temeljnim slobodama (u daljnjem tekstu: EKLJP) sa pripadajućim protokolima, obzirom da na štetu Salmira Kaplana, država BiH nije osigurala provođenje sloboda i prava garantiranih EKLJP te da su na njegovu štetu prekršene i odredbe Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima i ostalim međunarodnim pravnim instrumentima koje pobliže navodi u tački I/1 žalbe. Nadalje se ističe da su Salmiru Kaplanu i svim građanima Stoca koji su za njega glasali, uskraćena univerzalno priznata prava da sudjeluje u upravljanju javnim poslovima svoje zemlje te da je suspendirana volja naroda, građana Općine Stolac na Lokalnim izborima 2016. godine. Ističe kontradiktornost pravnih pouka zaključaka od 03.11.2016. godine i 08.11.2016. godine, dovodeći u pitanje pravnu sigurnost nedosljednošću i neizvjesnosti u primjeni Zakona o upravnom postupku, kao i činjenicu da su prekršena načela zakonitosti, zaštite prava i sloboda građana i zaštite javnog interesa, načelo efikasnosti, načelo materijalne istine, načelo ocjene dokaza, načelo samostalnosti u rješavanju i načelo pravo na žalbu. Podnositelj žalbe ističe da CIK BiH nije mogao voditi upravni postupak nakon što je iniciran krivični postupak, odnosno nakon što je podnesena optužnica protiv Salmira Kaplana i ostalih, kao i da do eventualne pravomoćne sudske odluke se primjenjuje načelo presumpcije nevinosti. U obrazloženju pobijanog rješenja ne postoji niti jedan dokaz na osnovu kojeg su utvrđene bilo kakve činjenice koje idu ili ne idu u prilog Salmiru Kaplan, da činjenični supstrat nije mogao biti utvrđen pukim nabrojanjem provedenih dokaza i saslušanih svjedoka, da shodno načelu ocjene dokaza CIK BiH nije uzimao kao dokazane činjenice koje je utvrdio, odnosno da nisu brižljivo i savjesno ocjenjeni svaki dokaz pojedinačno i svi dokazi zajedno. Takođe podnositelj žalbe upućuje na odredbe člana 2.10 i člana 14.1. Izbornog zakona BiH te da je iz nezakonite primjene Zakona o upravnom postupku CIK BiH vršio opstrukciju primjene naprijed navedenih članova Izbornog zakona BiH, jer je bio obavezan poništiti izbore u Osnovnoj izbornoj jedinici Stolac, nakon što se ustanovi da je došlo do nepravilnosti. Takođe ističe da nije pravno utemeljena primjena odredaba koje se odnose na Poglavlje 7., te da je u konkretnom slučaju a na osnovu odredbe člana 7.4. Izbornog zakona BiH mogao biti kažnjen samo politički subjekt, a nikako pojedinac, odnosno Salmir Kaplan. CIK BiH je na nepravilan način primjenila Izborni zakon BiH, jer je uklonila ime kandidata Salmira Kaplana sa kandidatske liste, uprkos činjenici što iz obrazloženja pobijanog rješenja ne proizilazi da je utvrđeno da je lično odgovoran za navedenu povredu. Na kraju ističe da je predsjednik općinske izborne komisije Stolac, vršio tokom izbornog procesa, zabrinjavajući nacionalni debalans na način da je smjenjivao bošnjačke članove biračkih odbora hrvatskim članovima, te da kršenjem procedura, predsjednik

općinske izborne komisije nije ispoštovao činjenicu da svi smijenjeni članovi imaju svoje zamjenike, koje nije htio imenovati.

U odgovoru na žalbu Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je predložila da se žalba odbije kao neosnovana.

Ispitujući pobijanu odluku u okviru žalbenih navoda vijeće Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine je zaključilo da je žalba osnovana iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa proizilazi da je Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu CIK BiH) donijela pobijanu odluku nakon prekida izbora u Stocu, u skladu sa članom 6.7 stav 1. Izbornog zakona BiH postupajući po službenoj dužnosti i provela postupak utvrđivanja odgovornosti političkog subjekta „Za bolji Stolac“ i Salmira Kaplana kandidata ovog političkog subjekta na Lokalnim izborima 2016. godine za načelnika Općine Stolac, zbog osnovane sumnje da je imenovani postupao suprotno odredbama člana 7.4. stav 1. tačka 5. i člana 7.3 stav 1. tačka 7. Izbornog zakona BiH.

Svoju odluku CIK je obrazložio time da je analizom dokaza koje je pobrojao u obrazloženju svoje odluke, pojedinačno i u međusobnoj povezanosti, utvrdio da je nesporna činjenica da je Salmir Kaplan na biračkom mjestu 176A015 oko 15,00 sati na dan održavanja Lokalnih izbora 2016. Godine u Općini Stolac, došao sa kandidatom inicijative za Stolac, Demirom Mahmutčehajićem, te uz povike „nije vam ovo 93-treća, nema više glasanja, izbori su završeni“ cijepao i razbacivao izborni materijal, udario šakom u glavu člana biračkog odbora Marija Raguža, na koji način je postupio suprotno odredbama člana 7.4. stav 1. tačka 5. Izbornog zakona BiH, odnosno ometao i opstruirao izborni proces i koristio se jezikom koji bi nekoga mogao navesti ili podstaći na nasilje i širenje mržnje iz člana 7.3 stav 1. tačka 7. Izbornog zakona BiH. Nadalje je utvrđeno da su Salmir Kaplan, dana 02.10.2016. godine i Ahmet Ljubović, fizički napali predsjednika Općinske izborne komisije Stolac Ivana Perića na službenom mjestu i izvršili devastaciju izbornog materijala u Općinskoj izbornoj komisiji Stolac, uz povike „nije vam ovo 93-treća“ i prijetnje da će se osvetiti Ivanovoj porodici, te da je isti bio prisutan u prostorijama Općinske izborne komisije Stolac, nakon drugog izvršenog napada od strane više lica, između ostalih Demira Mahmutčehajića i Ahmeta Ljubovića, kandidata „Inicijative za Stolac“ za Općinsko vijeće Stolac. Pored navedenog, u obrazloženju odluke se navodi, da se odgovornost Salmira Kaplana ogleda i u činjenici da je dolaskom na biračko mjesto 176A015, uzvikujući „nema glasanja“ grubo ometao i opstruirao izborni proces, jer je nedozvoljenim radnjama uzrokovao prekid istog te učestvovao u sprečavanju izborne administracije u Osnovnoj izbornoj jedinici Stolac da provede proces glasanja. CIK zaključuje da riječi Salmira Kaplana izgovorene na biračkom mjestu 176A015 i prostorijama Općinske izborne komisije Stolac, svojm sadržajem prenose jasan i neposredan rizik od podsticanja na mržnju, izazivanje straha te da se radi o obliku izražavanja koji širi, raspiruje te podstiče međunacionalnu mržnju.

Odgovornost političkog subjekta „Za bolji Stolac“ CIK BiH obrazlaže tako što navodi da se ista zasniva i na činjenici da su izborne materijale pojedini članovi biračkog odbora odnosili na jedno mjesto, da su pojedini članovi biračkog odbora pored svojih zaduženja na biračkim mjestima određenih od strane predsjednika biračkog odbora htjeli da obavljaju i zaduženja drugih članova biračkog odbora, što

znači da je ovaj politički subjekat instruirao članove biračkog odbora da postupaju na navedeni način, a što je, po mišljenju CIK-a, direktno uzrokovalo prekid procesa glasanja na biračkim mjestima.

Članom 7.4 stav 1. tačka 5. Izbornog zakona BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 23/01 do 31/16) je propisano da u periodu koji počinje 24 sata prije otvaranja biračkih mjesta i traje do njihovog zatvaranja političkim strankama, koalicijama, listama nezavisnih kandidata i nezavisnim kandidatima i kandidatima na listama pripadnika nacionalnih manjina je zabranjeno učešće u javnim političkim aktivnostima što uključuje, ali se ne ograničava, između ostalog i na svaku aktivnost kojom se ometa ili opstruira izborni proces.

Članom 7.3. stav 1. tačka 7. Izbornog zakona BiH je propisano da kandidatima nije dozvoljeno koristiti se jezikom koji bi nekoga mogao navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje ili objavljivati ili upotrebljavati slike, simbole, audio i video zapise, SMS poruke, internet komunikacije ili druge materijale koji mogu tako djelovati.

Po ocjeni ovog vijeća žalbom se osnovano ukazuje da pobijana odluka nema razloga iz kojih bi se na jasan i nedvojbjen način mogla ispitati pravilnost zaključaka CIK BiH na osnovu kojih je utvrđena odgovornost navedenih lica i izrečena sankcija.

Prije svega valja istaći da je tačka b) stava (1) dispozitiva pobijane odluke nejasna i nerazumljiva. Ista glasi: „Političkom subjektu Za bolji Stolac, novčana kazna u iznosu od po 5.000,00 KM članicama koalicije SDA-Stranka demokratske akcije i Savez za bolju budućnost BiH – Fahrudin Radončić“.

Članom 199. Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, broj: 29/02 do 93/09), stav 2. je eksplicitno određeno da dispozitiv mora biti kratak i određen, a kada je potrebno može se podijeliti i na više tačaka.

Ovakav sadržaj dispozitiva ne predstavlja određen sadržaj pa je stoga dispozitiv pobijane odluke u tom dijelu nejasan i nerazumljiv pa se zbog toga niti može ispitati, niti može izvršiti, ukoliko bi, kao takav, ostao na snazi, jer iz ovakvog sadržaja dispozitiva nije jasno određeno kome i u kojoj visini je određena koja novčana kazna. Osim toga, isti je i u kontradiktornosti sa obrazloženjem odluke u tom dijelu u kojoj se navodi da je „odgovornost političkog subjekta Za bolji Stolac...“, iz čega proizilazi da nema identiteta između označenog političkog subjekta, tj. da nije jasno kome je izrečena novčana kazna, da li političkom subjektu „Za bolji Stolac“ ili članovima koalicije SDA i SBB.

Iz navedenih razloga učinjena je povreda člana 199. stav 2. Zakona o upravnom postupku.

Po ocjeni ovog vijeća, iz obrazloženja pobijanog rješenja proizilazi da pobijana odluka ne sadrži ni razloge kojima se vodio CIK BiH prilikom njenog donošenja, odnosno razloge koji su doveli do pobijanih zaključaka o učinjenim povredama, kako od strane kandidata Salmira Kaplana, tako i od strane političkog subjekta „Za bolji Stolac“.

Članom 200. stav 2. Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“ broj: 29/02, 12/04, 88/07, 93/09) je predviđeno da obrazloženje rješenja sadrži: kratko izlaganje zahtjeva stranka, izvedene dokaze i utvrđeno činjenično stanje,

razloge koji su bili odlučujući pri ocjeni dokaza, razloge zbog kojih nije uvažen koji od zahtjeva stranaka, razloge koji s obzirom na utvrđeno činjenično stanje upućuju na onakvo rješenje kakvo je dato u dispozitivu i pravne propise na osnovu kojih je rješena upravna stvar... „

Iz obrazloženja pobijanog rješenja prozilazi da je CIK BiH istom samo pobrojao veliki broj dokaza, koji su taksativno nabrojani u obrazloženju pobijane odluke, ali je propustio da prilikom utvrđivanja činjeničnog stanja da ocjenu izvedenih dokaza. CIK BiH je samo interpretirao dijelove iskaza Salmira Kaplana te na osnovu takvog pobrojavanja dokaza i interpretacije dijelova iskaza Salmira Kaplana, uz paušalno navođenje da je analizom gore navedenih dokaza, pojedinačno i u međusobnoj povezanosti, utvrdio navedene činjenice iz kojih je izveo zaljučak o odgovornosti Salmira Kaplana. CIK BiH je bio dužan da prilikom utvrđivanja činjeničnog stanja da ocjenu svih provedenih dokaza kao i navoda iz kompletnog iskaza Salmira Kaplana, kao i datih izjava lica koja su pobrojana u obrazloženju odluke, a čije izjave nisu čak ni interpretirane u obrazloženju pobijane odluke.

Posebno su nejasni pa samim tim i ne prihvatljivi razlozi koji su u obrazloženju navedeni na okolnost odgovornosti političkog subjekta „Za bolji Stolac“, gdje se navodi da se ista zasniva na činjenici da su pojedini članovi biračkog odbora odnosili izborne materijale, htjeli da obavljaju zaduženja drugih članova biračkog odbora, iz čega je izveden zaljučak da je ovaj politički subjekt instruirao članove biračkog odbora da postupaju na navedeni način te da je to direktno uzrokovalo prekid procesa glasanja na biračkim mjestima. Iz ovakve formulacije je nejasno o kojim članovima biračkog odbora se radi, gdje su odnošeni materijali, o kojim se tim zaduženjima radi, a koja su navodno htjeli da obavljaju članovi biračkog odbora, a najmanje je jasno kako je izveden zaključak da je politički subjekt „Za bolji Stolac“ instruirao članove biračkog odbora da postupaju na navedeni način, jer se u obrazloženju navedene odluke ne navodi niti jedan razlog na ove okolnosti iz kojeg bi se vidjelo ko su ti članovi, kakva su to zaduženja htjeli da obavljaju, a naročito na koji način se utvrdilo da su to činili po instrukcijama političkog subjekta „Za bolji Stolac“. Ove činjenice ostale su u potpunosti ne utvrđene, a upravo od pravilnosti utvrđenja ovih činjenica, ovisi i pravilnost same donešene odluke, zbog čega se navedena odluka ne može ni ispitati. Da bi CIK BiH došao do ovakvih zaključaka bio je dužan izvršiti ocjenu dokaza na način koji je određen u članu 13. ZUP-a BiH. CIK BiH je bio dužan uzeti u obzir sve okolnosti konkretnog slučaja što je propustio učiniti i čime je učinio navedenu povredu odredbe člana 13. i člana 200. stav 2. ZUP-a BiH.

Iz navedenih razloga, valjalo je žalbu žalitelja Političkog subjekta „Za bolji Stolac“ (Koalicija SDA i SBB- Fahrudin Radončić za izbornu jedinicu 176A – Stolac, uvažiti i pobijanu odluku CIK-a BiH poništiti i predmet vratiti na ponovni postupak i donošenja odluke. Kod ovako utvrđenih povreda pravila postupka ovo vijeće nije posebno ispitivalo ostale žalbene navode, jer nisu od uticaja na drugačiju odluku u ovoj pravnoj stvari.

U ponovnom postupku CIK-BiH će izvršiti ocjenu svih provedenih dokaza, pojedinačno i u međusobnoj povezanosti, što znači ocjenu materijalnih dokaza i iskaza i izjava saslušanih lica pa će tek nakon cjelokupne analize utvrditi pravilno i

potpuno činjenično stanje i na osnovu tako utvrđenog činjeničnog stanja ponovno odlučiti da li je u konkretnom slučaju došlo do povrede pravila ponašanja iz člana 7.4. stav 1. tačka 5. i člana 7.3. stav 1. tačka 7. Izbornog zakona BiH, a ako utvrdi da jeste, onda je neophodno da o učinjenim povredama da jasne razloge koji su bili odlučujući pri donošenju takve ocjene i razloge zbog kojih nisu uvaženi neki navodi žalitelja, kojima iste pobija, a posebno vodeći računa o tome da dispozitiv odluke mora biti određen i da obrazloženje odluke ne smije biti u suprotnosti sa dispozitivom odluke.

Ovo vijeće posebno ukazuje CIK BiH, da prilikom donošenja svojih odluka mora postupati po pravilima postupka predviđenim odredbama Zakona o upravnom postupku BiH i dosljedno primjenjivati osnovna načela predviđena navedenim zakonom, a naročito načelo saslušanja stranke i ocjene dokaza.

S obzirom na navedeno, odlučeno je kao u izreci, primjenom odredbe člana 81. stav 1. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 19/02 do 74/10).

PREDSJEDNIK VIJEĆA
S U D I J A

dr Branko Morait